

Spinat-ruutlehik ehk Uus-Meremaa spinat.

Avastasin seemneid ostes enda jaoks uue põneva taime – spinat-ruutlehiku. Pakendil oli öeldud, et maitsest meenutab ta aedspinatit ja et teda saab kasvatada suvel soojal ajal.

Spinat-ruutlehikut (*Tetragonia tetragonoides* syn *T. expansa* syn *Demidovia tetragonoides*) kutsutakse ka Uus-Meremaa spinatiks, sest looduslikult kasvab ta Uus-Meremaa, Austraalia ja Polüneesia niisketel rannikualadel.

Ruutlehiku maitse on õrnem kui aedspinatil. Kuigi neid tarvitatakse köögis sarnaselt, pole nad lähisugulased. Spinat-ruutlehik kuulub kiviliheliste, aedspinat maltsaliste sugukonda.

Biokeemilise koostise poolest on nad aga sarnased, seega väga väärtuslikud rohelised lehtköögiviljad. Mõlemad on üheaastased rohhtaimed.

Aedspinatit kasvatatakse meil varakevadadel ja sügisel (sobivaim kasvutemperatuur on 15°). Suvel seda teha ei tasu, sest soojus, kuivus ja pikk päev paneb taime ruttu öitsema ning lehtede väärtus langeb.

Suvel asendab aedspinatit edukalt spinat-ruutlehik, mis just armastab palju sooja ega putku kuuma tötü. Kuna ta on külmaõrn ja pika kasvuaajaga, on targem istikud ette kasvatada ja istutada peenrale alles pärast öökülmaoahu möödumist.

Spinat-ruutlehiku toiteväärtus ja maitse on aedspinatiga võrreldes ehk veidi kesisem, kuid see-eest on ta viimasest kuni kolm korda saagikam. See korvab ka pikema kasvuaaja: tärkamisest esimese saagini kulub 50–70 päeva.

Spinat-ruutlehikul on lihavad kolmnurksed lehed, võrreldes aedspinatiga on need väiksemad. Poollamav nõrk vars kasvab kuni 1 m pikkuseks ja moodustab rikkalikult kõrvalharusid. Väikesed kollased õied avanuvad lehekaenaldes.

Tarbitakse noori lehti ja 10–15 cm pikkuseid võrseid. Pärast lõikamist hakkavad arenema uued kasvud ja nii saab täiskasvanud taimelt rohelist mahlakat massi koguda korduvalt kuni hilissügiseni. Saaki võiks noppida kord nädalas. Mida rohkem ja sagedamini lõikate, seda rohkem saaki saate. Ühe pereliikme kohta on paras istutada 1–2 taime.

Ruutlehik ei lähe suve jooksul vanaaks ja puiseks. Katteloori all võib ta üle elada isegi esimesed öökülmad.

Spinat-ruutlehiku seeme tärkab aeglaselt (2–4 nädalat), idanemise kiirendamiseks leotage seda enne külvi öö otsa. Istikute ettekasvatamiseks külvake seeme märtsi lõpus – aprilli algul. Peenrale istutage taimed vahekaugusega 30–40 cm.

Nii mõnigi aiapidaja on aga seemne kevadel otse peenrale või kasvuhoonesse külvanud ja ka nii edukalt taimed üles kasvatanud. Külvisügavus on 3–4 cm.

Kasvukohaks leidke soojalembesele ruutlehikule viljaka mullaga päikeseline ja tuulevaikne paik. Hästi sobib ta näiteks kompostihunnikule, mille nõlvalt on nõtketel vartel hea alla valguda. Seetõttu sobib ruutlehik hästi ka anumasse. Kahjurid ja haigused seda taime ei kiusa.

Hoolduses pole midagi erilist: rohige, kobestage, kuivaga kastke. Ruutlehik talub põuda, aga lehed ei ole siis enam nii õrnad ja mahlakad. Hea kui muld on pidevalt mõõdukalt niiske. Niiskust hoiab hästi rohuniitemultš.

Ruutlehiku lehti ja võrseid võib lisada toorelt salatisse ja kasutada nagu spinatit suppides ja ühepajatoidus. Külmkapis säilivad need värskena umbes nädala. Edukalt säilivad ka sügavkülmas.

KAJA KURG

Allikas: internet, Lilian Issako "Köögiviljad ja maitsetaimed"